

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/31/2008

O UDZIALE POLSKICH ŻOŁNIERZY W OPERACJACH MILITARNYCH ZA GRANICĄ, TARCZY ANTYRAKIETOWEJ I ZAGROŻENIU TERRORYZMEM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Początek roku przyniósł kilka ważnych faktów związanych z rokowaniami w sprawie budowy w naszym kraju bazy będącej elementem amerykańskiej tarczy antyrakietowej, a także z udziałem Polski w operacjach militarnych za granicą. Zapadła już decyzja o zakończeniu polskiej misji w Iraku, powszechnie akceptowana przez opinię publiczną¹, i do tego kraju wyjechała ostatnia już zmiana polskiego kontyngentu, zarazem jednak podjęto decyzję o udziale polskich żołnierzy w misji Unii Europejskiej w Czadzie. Styczniowe rozmowy zastępcy sekretarza stanu USA Daniela Frieda w Warszawie i ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego w Waszyngtonie przełamały impas w rokowaniach w sprawie tarczy. W lutowym sondażu² zapytaliśmy badanych o opinie w tych kwestiach, a także o poczucie zagrożenia terroryzmem.

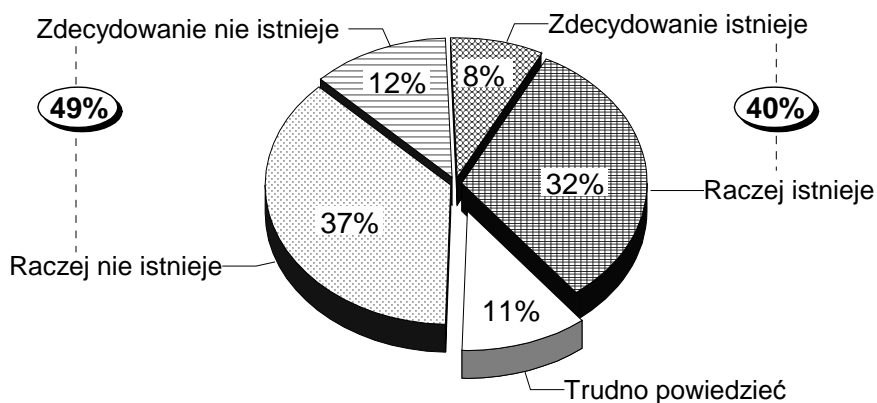
OBAWY PRZED ZAGROŻENIEM TERRORYSTYCZNYM

W polskim społeczeństwie przeważa, choć nieznacznie, przekonanie, że obecnie nie istnieje niebezpieczeństwo ataków terrorystycznych na terytorium Polski ze strony fundamentalistów islamskich. Uważa tak niemal połowa badanych (49%), dwie piąte zaś (40%) dostrzega takie zagrożenie.

¹ Patrz komunikat CBOS „O terminie wycofania żołnierzy polskich z Iraku, stosunku do ulokowania w Polsce elementów tarczy antyrakietowej i obawach przed terroryzmem”, listopad 2007.

² Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (213) przeprowadzono w dniach 1–4 lutego 2008 roku na liczącej 1137 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY, PANA(I) ZDANIEM, ISTNIEJE W TEJ CHWILI NIEBEZPIECZEŃSTWO ATAKÓW TERRORYSTYCZNYCH ZE STRONY FUNDAMENTALISTÓW ISLAMSKICH NA TERYTORIUM POLSKI CZY TEŻ NIE?

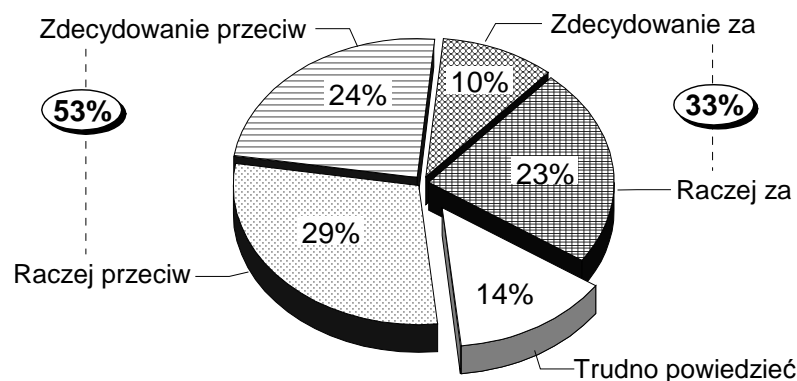

Obawy przed atakami terrorystycznymi szczególnie rzadko wyrażają ludzie młodzi. Blisko dwie trzecie badanych poniżej 25 roku życia (64%) uważa, że niebezpieczeństwo takie nie istnieje. Najbezpieczniej czują się uczniowie i studenci, wśród których odsetek takich deklaracji jest jeszcze wyższy (71%). Częściej niż inni poczucie bezpieczeństwa deklarują także członkowie kadry kierowniczej i inteligencji – 63% z nich uważa, że w chwili obecnej nie ma zagrożenia atakami terrorystycznymi na terytorium Polski (patrz tabele aneksowe).

STOSUNEK DO TARCZY ANTYRAKIETOWEJ

Wprawdzie nadal większość Polaków (53%) jest przeciwna instalowaniu w Polsce bazy będącej elementem systemu tarczy antyrakietowej, jednak w ostatnich trzech miesiącach odsetek zwolenników budowy takiej bazy znacznie się zwiększył. Obecnie poparcie dla tej inicjatywy wyraża co trzeci badany (33%).

RYS. 2. WZNOWIONO ROZMOWY POMIĘDZY POLSKĄ A STANAMI ZJEDNOCZONYMI W SPRAWIE UŁOKOWANIA NA TERYTORIUM POLSKI AMERYKAŃSKIEJ BAZY Z WYRZUTNIĄ RAKIET, WCHODZĄCEJ W SKŁAD TARCZY ANTYRAKJETOWEJ, SYSTEMU PRZEZNACZONEGO DO NISZCZENIA POCISKÓW Z ŁADUNKAMI JĄDROWYMI NA WYPADEK ATAKU Z TERENU PAŃSTW SPRZYJAJĄCYCH TERRORYZMOWI. CZY JEST PAN(I) ZA CZY PRZECIW BUDOWIE NA TERENIE NASZEGO KRAJU WYRZUTNI NALEŻĄCEJ DO TEGO SYSTEMU?

Poparcie dla budowy w Polsce wyrzutni rakiet wchodzącej w skład systemu tarczy antyrakietowej jest o 9 punktów procentowych większe niż w listopadzie ubiegłego roku i największe od czerwca 2006 roku.

Tabela 1

Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do systemu tarczy antyrakietowej?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	XII 2005	VI 2006	II 2007	IV 2007	VI 2007	VII 2007	VIII 2007	XI 2007	II 2008
	w procentach								
Zdecydowanie za ulokowaniem na terenie Polski takiej bazy	18	15	9	8	7	9	8	7	10
Raczej za	32	20	19	17	19	19	20	17	23
ZA	50	35	28	25	26	28	28	24	33
Raczej przeciw	17	26	25	24	25	28	26	28	29
Zdecydowanie przeciw ulokowaniu na terenie Polski takiej bazy	15	28	30	33	35	27	30	29	24
PRZECIW	32	54	55	57	60	55	56	57	53
Trudno powiedzieć	18	11	17	18	14	17	16	19	14

W środowiskach społecznych projekt ulokowania w Polsce bazy będącej elementem tarczy antyrakietowej ma najwięcej zwolenników wśród osób pracujących na własny rachunek. W tej grupie zwolennicy przeważają nad przeciwnikami. Mniej więcej wyrównane liczby zwolenników i przeciwników są wśród kadry kierowniczej i inteligencji oraz uczniów

i studentów, a także mieszkańców miast powyżej 100 tys. ludności. Natomiast najwięcej przeciwników jest wśród najuboższych badanych, emerytów i osób w starszym wieku, a także kobiet, szczególnie niepracujących zawodowo.

Na stosunek do tego projektu wpływają również poglądy polityczne. Niemal dwukrotnie więcej jego zwolenników jest wśród respondentów o orientacji prawicowej niż wśród tych, którzy identyfikują się z lewicą (patrz tabele aneksowe). Przekłada się to po części także na sympatie partyjne. Wśród wyborców PiS przewagę, choć niewielką, mają zwolennicy budowy wyrzutni, elektorat PO jest w tej sprawie podzielony, natomiast wśród wyborców PSL i, w jeszcze większym stopniu, LiD przeciwnicy ponad dwukrotnie przeważają nad zwolennikami. Przeciwnicy projektu tarczy mają także znaczną przewagę wśród respondentów niezdecydowanych, która partię poprzeć, i, przede wszystkim, wśród osób niezamierzających głosować w ewentualnych wyborach.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do systemu tarczy antyrakietowej?		
	Za	Przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	47	42	11
PO	44	46	10
PSL	25	54	21
LiD	24	67	9
Niezdecydowani	28	47	25
Niezamierzający głosować	24	61	15

Akceptacji budowy w Polsce bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej wyraźnie sprzyja zainteresowanie polityką³. Wśród badanych, którzy określają je jako duże lub bardzo duże, poparcie dla tego projektu przeważa nad sprzeciwem. W miarę jak słabnie zainteresowanie polityką, spada poparcie, a rośnie sprzeciw, choć tendencję tę zakłóca znaczny odsetek wskazań „trudno powiedzieć” wśród respondentów w ogóle nieinteresujących się polityką.

³ Stopień zainteresowania polityką badani określali za pomocą 5-punktowej skali, opisanej w następujący sposób: 1) bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce; 2) duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce; 3) średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia; 4) nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia; 5) żadne – praktycznie mnie to nie interesuje.

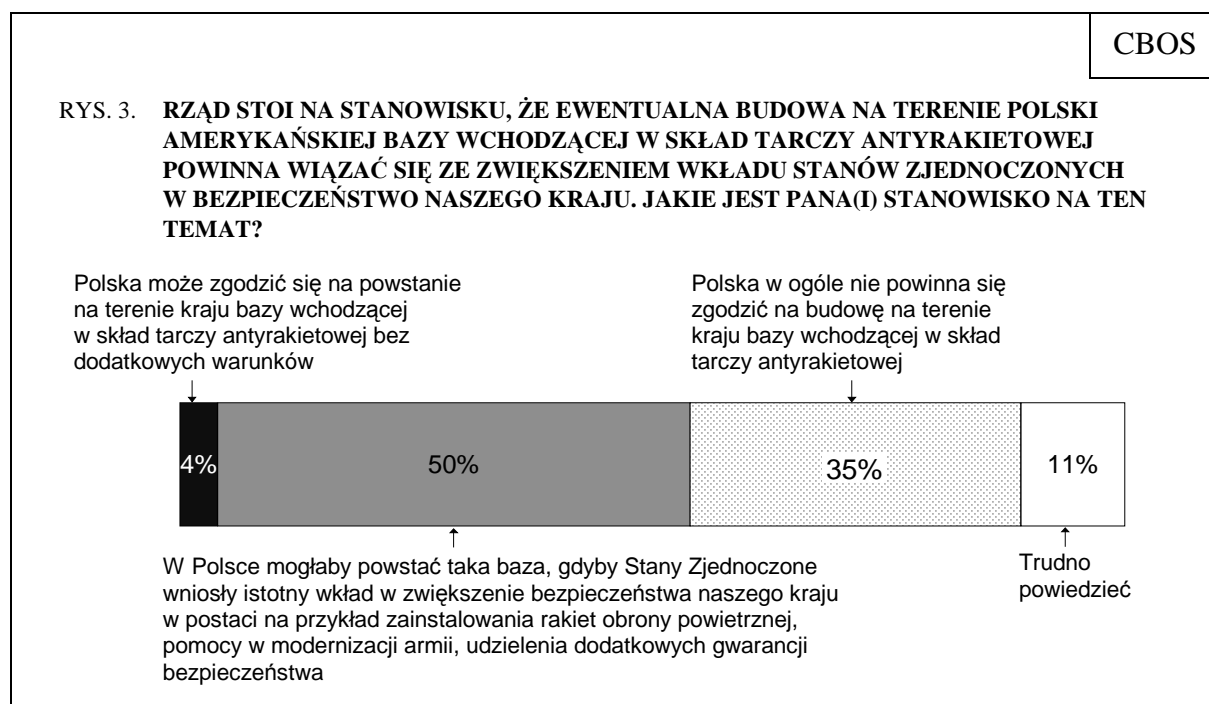
Tabela 3

Zainteresowanie polityką	Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do systemu tarczy antyrakietowej?		
	Za	Przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże*	49	45	6
Średnie	37	53	10
Małe	25	61	14
Brak zainteresowania	21	49	30

*Ze względu na niewielką liczebność badanych deklarujących bardzo duże zainteresowanie polityką połączyliśmy kategorie „duże” i „bardzo duże”

Jak wiadomo, obecnie polski rząd w rokowaniach w sprawie tarczy postuluje, aby jej budowa była powiązana ze zwiększeniem wkładu Stanów Zjednoczonych w zapewnienie Polsce bezpieczeństwa. W związku z tym zapytaliśmy badanych o stanowisko w sprawie tarczy w tym właśnie kontekście.

W odpowiedziach na pytanie, czy Polska mogłaby się zgodzić na budowę bazy wchodzącej w skład systemu tarczy antyrakietowej, gdyby wiązało się to z istotnym zwiększeniem wkładu Stanów Zjednoczonych w bezpieczeństwo naszego kraju, proporcje poparcia i sprzeciwu wobec tarczy się odwracają. Połowa badanych (50%) popiera budowę takiej bazy, a dalsze 4% udziela nawet zgody bezwarunkowej. W sumie za wyrażeniem zgody na budowę elementu tarczy antyrakietowej opowiada się w tym kontekście 54% badanych, a 35% podtrzymuje sprzeciw.

Również w tym kontekście większe zainteresowanie polityką sprzyja wyrażeniu zgody na budowę na terenie Polski elementu tarczy, a mniejsze – bezwzględnemu sprzeciwowi.

Tabela 4

Zainteresowanie polityką	Rząd stoi na stanowisku, że ewentualna budowa na terenie Polski amerykańskiej bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej powinna wiązać się ze zwiększeniem wkładu Stanów Zjednoczonych w bezpieczeństwo naszego kraju. Jakie jest Pana(i) stanowisko na ten temat?			
	Polska może zgodzić się na powstanie na terenie kraju bazy ...	W Polsce mogłaby powstać taka baza ...	Polska w ogóle nie powinna się zgodzić ...	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże	6	62	30	2
Średnie	4	55	35	6
Małe	3	43	40	14
Brak zainteresowania	3	34	35	28

Wprawdzie stanowisko rządu Donalda Tuska w największym stopniu popierają zwolennicy PO, jednak również elektoraty PiS i PSL w większości je akceptują. Jedyne wśród sympatyków LiD bezwzględny sprzeciw wobec budowy w Polsce bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej niemal dorównuje poparciu tego stanowiska.

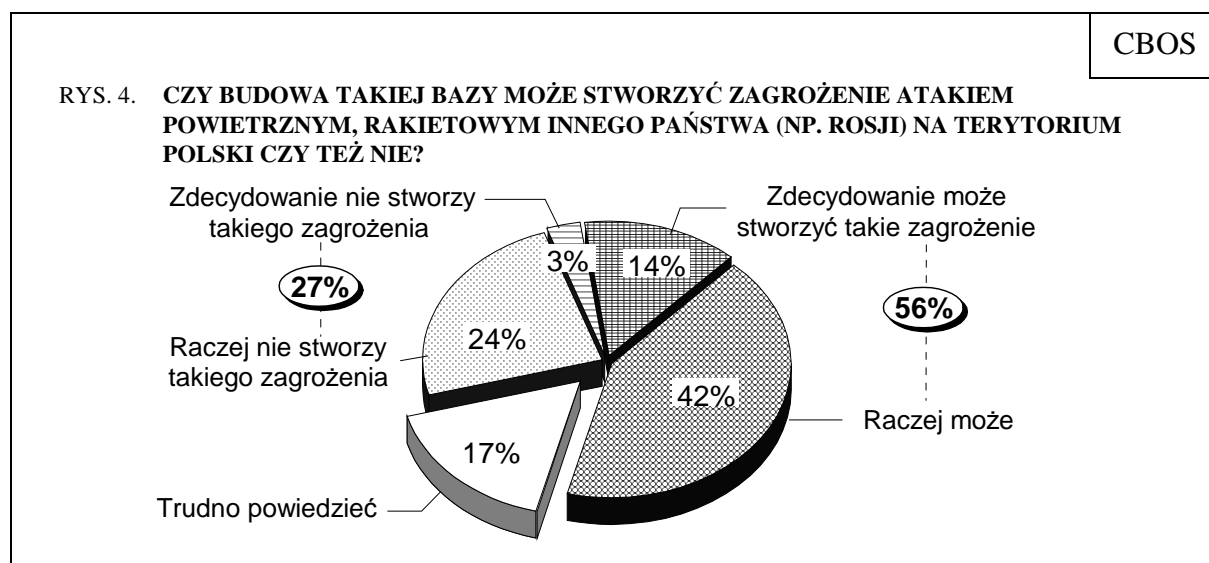
Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Rząd stoi na stanowisku, że ewentualna budowa na terenie Polski amerykańskiej bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej powinna wiązać się ze zwiększeniem wkładu Stanów Zjednoczonych w bezpieczeństwo naszego kraju. Jakie jest Pana(i) stanowisko na ten temat?			
	Polska może zgodzić się na powstanie na terenie kraju bazy ...	W Polsce mogłaby powstać taka baza ...	Polska w ogóle nie powinna się zgodzić ...	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	4	61	31	4
PiS	7	55	25	13
PSL	0	52	38	10
LiD	0	49	47	4
Niezdecydowani	4	36	38	22
Niezamierzający głosować	3	43	39	15

Trzeba zaznaczyć, że również wśród badanych niepopierających żadnej partii politycznej akceptacja stanowiska rządu przeważa, choć nieznacznie, nad bezwzględnym sprzeciwem wobec tarczy. Natomiast zwolennicy PiS wyróżniają się tym, że najrzadziej deklarują bezwzględny sprzeciw wobec tego projektu.

Warto jeszcze zwrócić uwagę na te kategorie badanych, wśród których bezwzględny sprzeciw wobec projektu tarczy przeważa nad liczebnością zwolenników obu pozostałych opcji (łącznie) lub jej dorównuje. Są to przede wszystkim niepracujące kobiety, osoby w wieku emerytalnym oraz badani z wykształceniem podstawowym (patrz tabele aneksowe).

Ponieważ w wypowiedziach niektórych przedstawicieli Rosji niejednokrotnie pojawiały się mniej lub bardziej wyraźne aluzje do możliwości ataku raketowego jako odpowiedzi na budowę w Polsce bazy amerykańskiej, zapytaliśmy badanych także o tę kwestię.

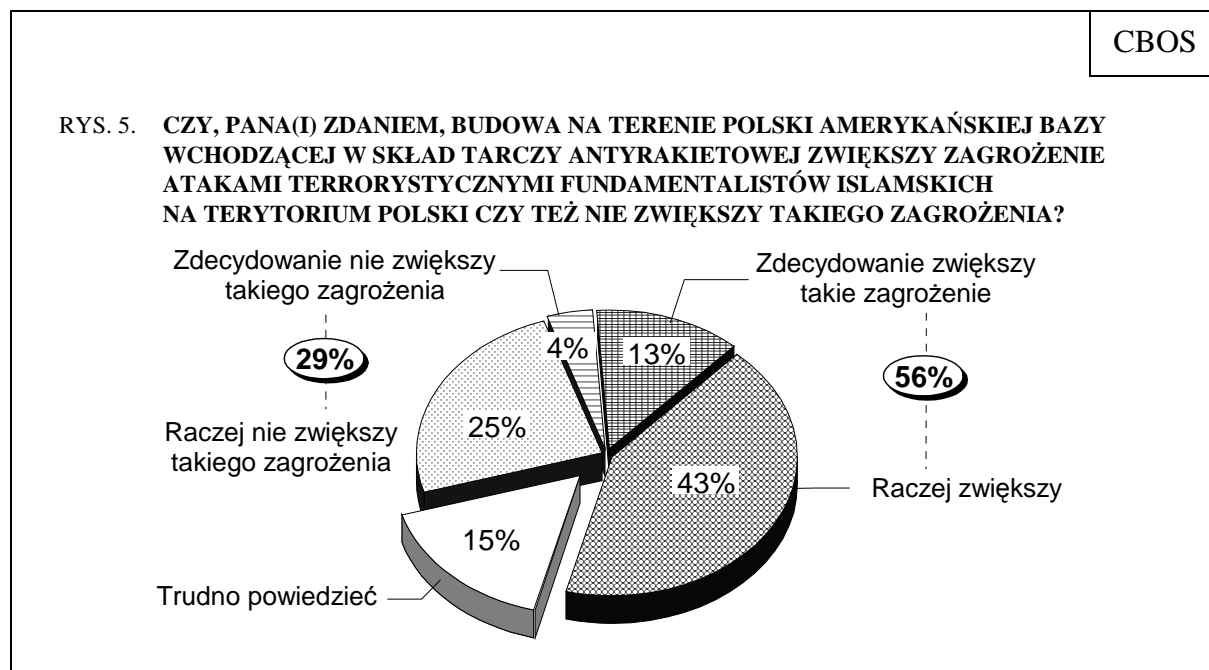
Obawy przed tego rodzaju zagrożeniem są mniej więcej równo rozłożone w poszczególnych grupach społecznych i kategoriach demograficznych, nieco częściej niż inni wyrażają je emeryci i niepracujące zawodowo kobiety.

Zainteresowanie polityką sprzyja przekonaniu, że budowa bazy na terenie Polski nie stwarza zagrożenia atakiem powietrznym na terytorium naszego kraju, choć również wśród osób interesujących się polityką dominuje opinia, że takie zagrożenie może wystąpić.

Tabela 6

Zainteresowanie polityką	Czy budowa bazy należącej do systemu tarczy antyraketowej może stworzyć zagrożenie atakiem powietrznym, raketowym innego państwa (np. Rosji) na terytorium Polski czy też nie?		
	Może stworzyć takie zagrożenie	Nie stworzy takiego zagrożenia	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże	55	38	7
Średnie	55	32	13
Małe	65	18	17
Brak zainteresowania	50	14	35

Innego rodzaju zagrożeniem, na jakie zwraca się uwagę w dyskusjach na temat budowy amerykańskiej bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej, jest to, że zwiększa ona możliwość podjęcia przez terrorystów islamskich ataków na nasz kraj. Większość Polaków (56%) podziela te obawy.

Kwestia budowy na terenie Polski elementu tarczy antyrakietowej wywołuje więc równie silne obawy przed atakami terrorystycznymi ze strony fundamentalistów islamskich, jak i przed reakcją ze strony Rosji.

STOSUNEK DO UDZIAŁU POLSKICH ŻOŁNIERZY W OPERACJACH POZA GRANICAMI KRAJU

W porównaniu z początkiem grudnia 2007 roku wzrosło poparcie dla udziału polskich żołnierzy w operacji NATO w Afganistanie (z 14% do 22%). Nadal jednak zdecydowana większość badanych (73%, o 10 punktów mniej niż w grudniu) nie akceptuje obecności Polaków w tej misji.

Tabela 7

Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań																					
	XII 2001	I 2002	II 2002*	IV 2002	I 2007	VI 2007	VII 2007	IX 2007	X 2007	XII 2007	II 2008											
	w procentach																					
Zdecydowanie popieram	17	45	16	43	19	47	22	57	5	20	3	17	4	18	5	22	4	19	3	14	6	22
Raczej popieram	28		27		28		35		15		14		14		17		15		11		16	
Jest mi to obojętne	5		8		7		7		-		-		-		-		-		-		-	
Raczej nie popieram	23		24		22		18		30		30		27		32		26		22		30	
Zdecydowanie nie popieram	21	44	19	43	20	42	14	32	45	75	48	78	50	77	40	72	51	77	61	83	43	73
Trudno powiedzieć	6		6		5		4		5		5		5		6		4		3		5	

* Do lutego 2002 pytanie brzmiało: „Zaplanowano wyjazd 300 polskich żołnierzy do Afganistanu. Czy popiera Pan(i) tę decyzję czy też nie?”, natomiast w kwietniu 2002 jego treść była następująca: „W połowie marca grupa polskich żołnierzy wyjechała do Afganistanu. Czy popiera Pan(i) tę decyzję czy też nie?” Od stycznia 2007 pytanie zadawane jest w obecnym brzmieniu

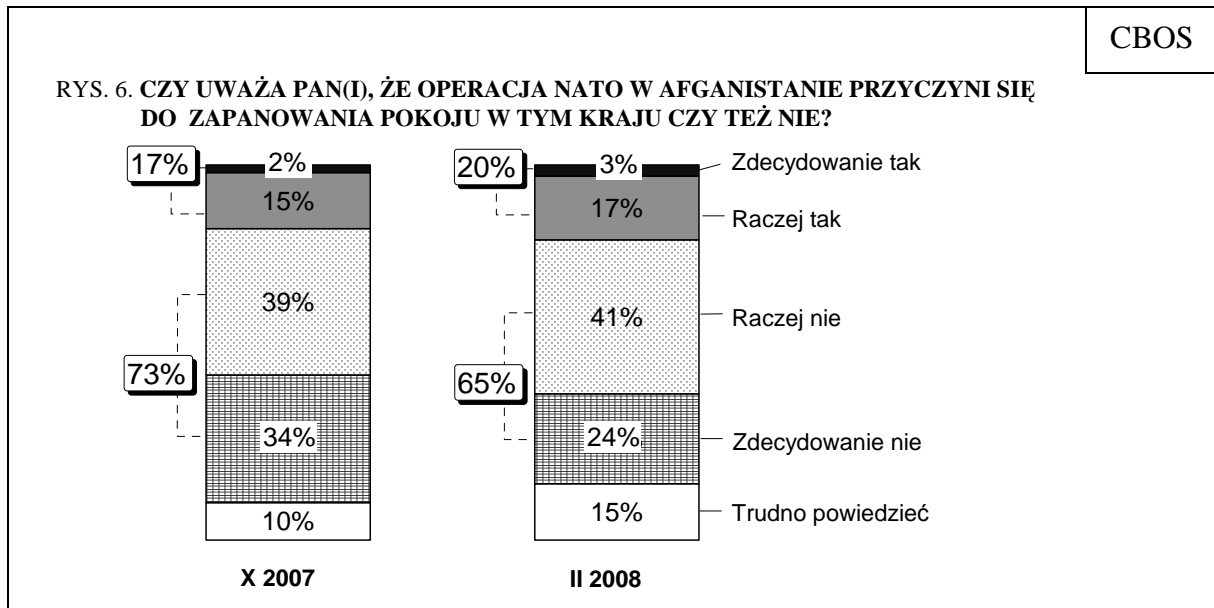
Udział polskich żołnierzy w operacji NATO w Afganistanie w większym stopniu popierają mężczyźni niż kobiety, częściej też ludzie młodzi niż w średnim wieku czy starsi. W grupach społeczno-zawodowych największą akceptacją wyróżniają się członkowie kadry kierowniczej i inteligencji oraz uczniowie i studenci (po 33% w każdej z tych grup), najmniejszą natomiast – emeryci i osoby najstarsze oraz niepracujące kobiety.

Polskie zaangażowanie w tę operację ma szczególnie małe poparcie wśród badanych dystansujących się od partii politycznych oraz tych, którzy zapowiadają absencję w ewentualnych wyborach.

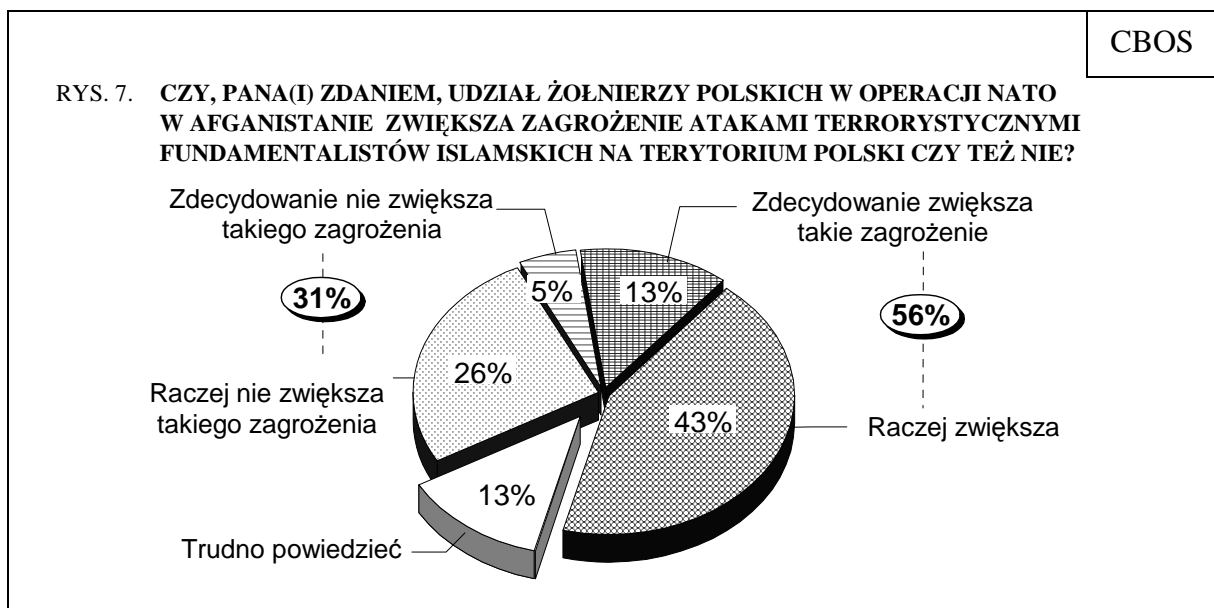
Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	32	62	6
PO	31	66	3
PSL	22	76	2
LiD	23	75	2
Niezdecydowani	16	73	11
Niezamierzający głosować	12	82	6

W stosunku do października 2007 roku nieco przybyło respondentów wyrażających nadzieję, że operacja NATO w Afganistanie przyczyni się do zaprowadzenia pokoju w tym kraju (z 17% do 20%), choć nadal zdecydowanie przeważa pesymizm w tej sprawie (65%).

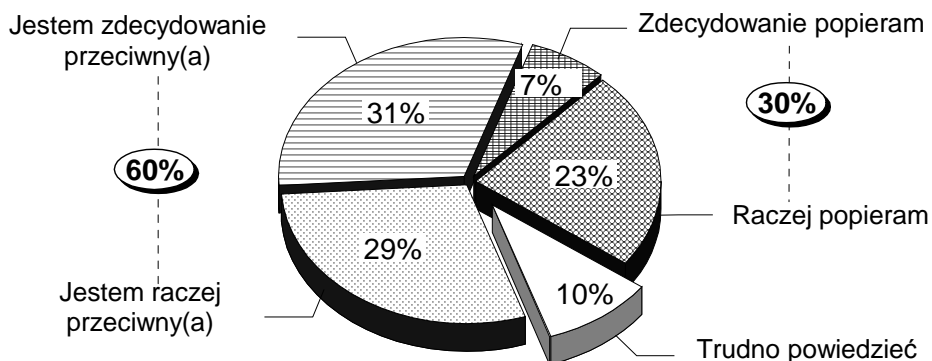

Udział polskich żołnierzy w operacji w Afganistanie jest również źródłem obaw przed atakami terrorystycznymi na terenie Polski. Nasilenie tych obaw jest takie samo jak w przypadku budowy tarczy antyrakietowej.

Z nieco większym poparciem niż udział w operacji NATO w Afganistanie spotyka się zapowiedź wysłania polskiego kontyngentu do Afryki w ramach misji pokojowej UE w Czadzie – 30% badanych ją popiera, a dwukrotnie więcej (60%) wyraża sprzeciw (pytaliśmy o to przed decyzją o czasowym zawieszeniu tej misji).

RYS. 8. CZY POPIERA PAN(I) UDZIAŁ ŻOŁNIERZY POLSKICH W MISJI UNII EUROPEJSKIEJ W CZADZIE?

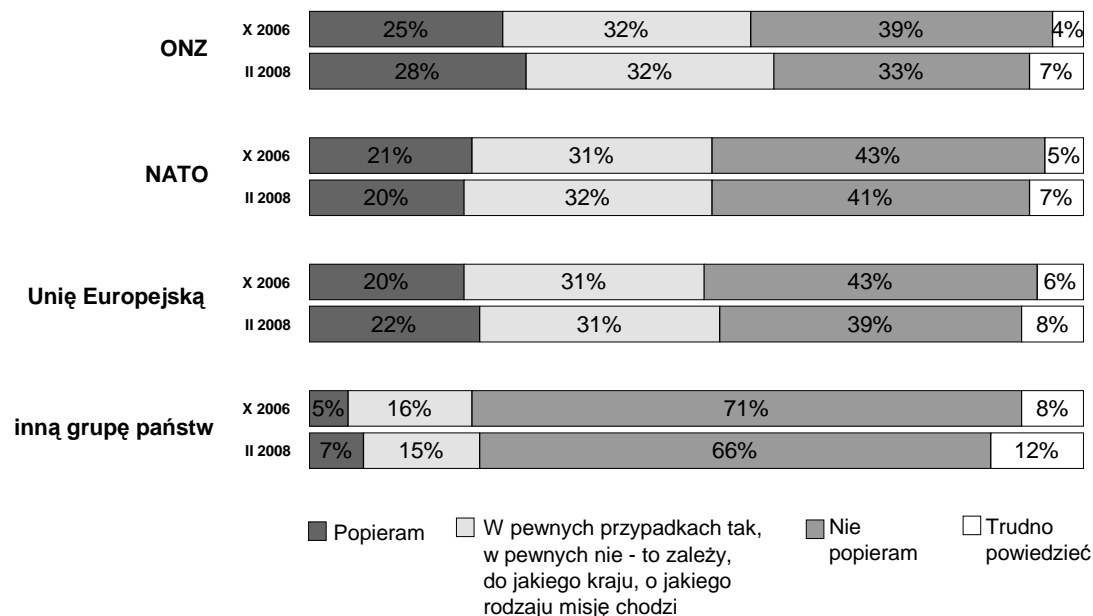
Wysłanie polskich żołnierzy do Czadu popierają przede wszystkim wyborcy obu największych partii – PO i PiS. Wśród zwolenników pozostałych ugrupowań, których przedstawiciele zasiadają w Sejmie, poparcie to jest mniejsze, a najmniejsze – wśród badanych o niewyklarowanych sympatiach partyjnych oraz dystansujących się od polityki.

Tabela 9

Potencjalne elektoraty	Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w misji UE w Czadzie?		
	Popieram	Jest przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	41	51	8
PO	39	53	8
LiD	31	57	12
PSL	25	66	9
Niezdecydowani	19	65	16
Niezamierzający głosować	21	68	11

Zarówno omówiony wyżej stosunek do udziału żołnierzy polskich w operacji w Afganistanie i misji w Czadzie, jak i poprzednie sondaże wskazują, że poparcie dla wysyłania polskiego wojska za granicę w rejony konfliktów nie jest duże. Zapytaliśmy ankietowanych o ogólny stosunek do tej sprawy.

RYS. 9. OD DŁUŻSZEGO JUŻ CZASU ŻOŁNIERZE POLSCY BIORĄ UDZIAŁ W RÓŻNEGO RODZAJU MISJACH ZA GRANICĄ, W REJONACH KONFLIKTÓW. CZY POPIERA PAN(I) CZY TEŻ NIE POPIERA WYSYŁANIE ŻOŁNIERZY ZA GRANICĘ, JEŚLI ODBYWA SIĘ TO W RAMACH AKCJI PODJĘTEJ PRZEZ:

Stosunkowo największe poparcie ma udział polskich żołnierzy w ramach akcji podejmowanych przez ONZ. W ostatnim czasie poparcie dla uczestniczenia w akcjach pod flagą ONZ nieco wzrosło, zmalał zaś bezwzględny sprzeciw. Nieco mniej osób popiera misje, których organizatorem jest NATO lub Unia Europejska. Sprzeciw wobec udziału w takich akcjach również nieco zmalał. Natomiast znacznie mniejsze, wręcz znikome, jest bezwzględne poparcie dla akcji niefirmowanych przez żadną organizację międzynarodową, choć i w tym przypadku mamy do czynienia ze spadkiem bezwzględnego sprzeciwu.

W stosunku do akcji podejmowanych przez ONZ, NATO lub UE blisko jedna trzecia badanych wyraża poparcie selektywne, zastrzegając, że swoje stanowisko uzależnia od tego, o jaki kraj i jakiego rodzaju misję chodzi. O połowę mniejsza liczebnie grupa dopuszcza tego rodzaju selektywną akceptację akcji podejmowanych przez grupę państw, niefirmowanych przez żadną organizację międzynarodową.

Bliższa analiza pokazała, że ponad jedna czwarta ogółu ankietowanych (29%) nie popiera wysyłania żołnierzy za granicę, niezależnie od tego, która z trzech organizacji międzynarodowych mogących wchodzić w grę byłaby tego inicjatorem. Zasięg takiej

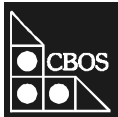
dezaprobaty również nieco zmalał w stosunku do października 2006 roku (wówczas wyrażało ją 36% badanych).

Z drugiej strony bezwzględne poparcie dla akcji firmowanych przez każdą z tych trzech organizacji międzynarodowych wyraża 13% ankietowanych, niemal tyle samo co półtora roku temu (14%). We wszystkich trzech przypadkach poparcie selektywne deklaruje co piąty badany (20%), nieco mniej niż poprzednio (23%), natomiast 28% respondentów (poprzednio 29%) różnicuje swoje stanowisko zależnie od organizacji międzynarodowej inicjującej taką akcję.

Postawy w tej sprawie wiążą się przede wszystkim z wykształceniem ankietowanych. Im ono wyższe, tym rzadziej deklarowany brak poparcia dla wysyłania żołnierzy polskich w rejonny konfliktów poza granicami kraju. Bezwzględny brak poparcia wyraża 40% badanych z wykształceniem podstawowym i tylko 14% najlepiej wykształconych. Zarazem bezwzględne poparcie deklaruje co dziesiąty respondent z wykształceniem podstawowym i niemal dwukrotnie więcej osób z wykształceniem wyższym (18%).

Ponadto nieco bardziej przychylne stanowisko wobec udziału żołnierzy polskich w operacjach w rejonach konfliktów mają mieszkańcy miast liczących ponad 100 tys. ludności, a także ludzie młodzi, poniżej 35 roku życia.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, istnieje w tej chwili niebezpieczeństwo ataków terrorystycznych ze strony fundamentalistów islamskich na terytorium Polski czy też nie?

(%)

	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	40	49	11	1137
Płeć				
Mężczyźni	44	50	6	539
Kobiety	37	47	16	598
Wiek				
18-24 lata	29	64	7	166
25-34	41	55	4	215
35-44	45	46	9	165
45-54	44	46	10	217
55-64	41	47	12	179
65 lat i więcej	40	37	24	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	43	42	15	432
Miasto do 20 tys.	37	48	15	150
20-100 tys.	38	55	6	217
101-500 tys.	37	56	7	177
501 tys. i więcej mieszk.	42	52	6	161
Wykształcenie				
Podstawowe	39	43	18	306
Zasadnicze zawodowe	44	47	9	294
Średnie	39	52	9	382
Wyższe	40	57	3	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	34	63	3	107
Prac. umysł. niż. szczebla	52	42	6	88
Pracownicy fiz. - umysł.	48	46	6	86
Robotnicy wykwalifikowani	40	53	6	118
Robotnicy niewykwalifik.	32	53	16	49
Rolnicy	44	48	7	60
Pracujący na własny rach.	43	55	2	39
Bierni zawodowo				
Renciści	36	42	22	72
Emeryci	42	41	17	274
Uczniowie i studenci	25	71	4	81
Bezrobotni	43	45	12	99
Gospodynie domowe i inni	37	45	18	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	51	4	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	38	55	7	105
sekt. pryw. poza rolnict.	40	53	7	213
prywatnym gosp. rolnym	46	47	7	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	34	58	8	64
301-500	41	48	11	118
501-900	44	46	10	232
901-1200	40	56	4	141
Powyżej 1200 zł	38	60	2	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	43	42	15	244
Średnie	42	45	13	496
Dobre	36	58	6	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	57	19	61
Raz w tygodniu	43	45	12	592
1-2 razy w miesiącu	43	50	7	174
Kilka razy w roku	37	55	8	205
W ogóle nie uczestniczy	38	52	10	104
Poglądy polityczne				
Lewica	38	57	6	172
Centrum	41	53	6	266
Prawica	39	55	6	415
Trudno powiedzieć	43	31	25	284

Tabela 2. Wznowiono rozmowy pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi w sprawie ulokowania na terytorium Polski amerykańskiej bazy z wyrzutnią raket, wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej, systemu przeznaczonego do niszczenia pocisków z ładunkami jądrowymi na wypadek ataku z terenu państw sprzyjających terrorystom. Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do tego systemu?
1 - Za ulokowaniem na terenie Polski takiej bazy;
2 - Przeciw ulokowaniu na terenie Polski takiej bazy

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	53	14	1137
Płeć				
Mężczyźni	45	47	9	539
Kobiety	23	59	18	598
Wiek				
18-24 lata	39	47	14	166
25-34	37	52	11	215
35-44	37	47	16	165
45-54	36	54	10	217
55-64	28	59	13	179
65 lat i więcej	21	59	19	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	55	19	432
Miasto do 20 tys.	33	53	14	150
20-100 tys.	30	62	8	217
101-500 tys.	43	46	10	177
501 tys.i więcej mieszk.	45	45	11	161
Wykształcenie				
Podstawowe	25	57	18	306
Zasadnicze zawodowe	36	52	12	294
Średnie	35	53	12	382
Wyższe	38	50	12	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	43	13	107
Prac. umysł.niż.szczebla	39	57	5	88
Pracownicy fiz.- umysł.	43	45	12	86
Robotnicy wykwalifikowani	38	51	11	118
Robotnicy niewykwalifik.	31	52	17	49
Rolnicy	30	54	16	60
Pracujący na własny rach.	47	40	13	39
Bierni zawodowo				
Renciści	31	55	14	72
Emeryci	22	62	16	274
Uczniowie i studenci	43	43	14	81
Bezrobotni	31	56	13	99
Gospodynie domowe i inni	21	60	19	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	42	46	12	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	34	57	10	105
sekt. pryw. poza rolnict.	44	44	12	213
prywatnym gosp. rolnym	30	54	16	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	25	67	8	64
301-500	32	54	15	118
501-900	32	58	10	232
901-1200	39	52	10	141
Powyżej 1200 zł	37	51	11	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	29	59	12	244
Średnie	30	54	16	496
Dobre	40	48	12	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	55	20	61
Raz w tygodniu	32	53	15	592
1-2 razy w miesiącu	33	53	14	174
Kilka razy w roku	39	51	10	205
W ogóle nie uczestniczy	32	59	9	104
Poglądy polityczne				
Lewica	24	67	9	172
Centrum	34	55	11	266
Prawica	44	48	8	415
Trudno powiedzieć	21	51	28	284

Tabela 3. Rząd stoi na stanowisku, że ewentualna budowa na terenie Polski amerykańskiej bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej powinna wiązać się ze zwiększeniem wkładu Stanów Zjednoczonych w bezpieczeństwo naszego kraju. Jakie jest Pana(i) stanowisko na ten temat? 1 - Polska może zgodzić się na powstanie na terenie kraju bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej bez dodatkowych warunków; 2 - W Polsce mogłaby powstać taka baza, gdyby Stany Zjednoczone wniosły istotny wkład w zwiększenie bezpieczeństwa naszego kraju w postaci na przykład zainstalowania rakiet obrony powietrznej, pomocy w modernizacji polskiej armii, udzielenia dodatkowych gwarancji bezpieczeństwa; 3 - Polska w ogóle nie powinna się zgodzić na budowę na terenie kraju bazy wchodzącej w skład tarczy antyrakietowej

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	50	35	11	1137
Płeć					
Mężczyźni	6	58	31	5	539
Kobiety	2	42	40	16	598
Wiek					
18-24 lata	7	55	30	9	166
25-34	3	60	30	7	215
35-44	6	51	34	9	165
45-54	3	50	38	9	217
55-64	2	48	40	10	179
65 lat i więcej	3	35	41	22	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	4	44	37	15	432
Miasto do 20 tys.	5	45	37	12	150
20-100 tys.	4	49	42	6	217
101-500 tys.	4	53	33	10	177
501 tys.i więcej mieszk.	2	66	25	6	161
Wykształcenie					
Podstawowe	2	39	41	17	306
Zasadnicze zawodowe	5	52	33	10	294
Średnie	3	54	34	8	382
Wyższe	4	55	33	8	155
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	3	64	25	7	107
Prac.umysł.niż.szczebla	0	57	40	4	88
Pracownicy fiz.- umysł.	5	62	24	9	86
Robotnicy wykwalifikowani	6	50	37	8	118
Robotnicy niewykwalifik.	3	41	45	11	49
Rolnicy	3	42	40	14	60
Pracujący na własny rach.	9	56	27	8	39
Bierni zawodowo					
Renciści	3	54	30	13	72
Emeryci	3	38	43	17	274
Uczniowie i studenci	7	59	28	6	81
Bezrobotni	2	56	30	12	99
Gospodynie domowe i inni	5	35	47	14	63
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	3	61	30	7	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	3	51	37	9	105
sekt. pryw. poza rolnict.	7	55	31	7	213
prywatnym gosp. rolnym	3	42	41	14	58
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	2	37	51	10	64
301-500	1	54	37	8	118
501-900	2	50	38	11	232
901-1200	2	56	35	7	141
Powyżej 1200 zł	6	53	37	4	126
Ocena własnych war. mater.					
Złe	2	45	41	13	244
Średnie	4	47	37	12	496
Dobre	5	56	31	9	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	0	46	35	19	61
Raz w tygodniu	4	50	34	12	592
1-2 razy w miesiącu	4	46	40	10	174
Kilka razy w roku	4	54	34	9	205
W ogóle nie uczestniczy	6	47	41	6	104
Poglądy polityczne					
Lewica	1	49	46	4	172
Centrum	4	53	37	7	266
Prawica	5	59	30	5	415
Trudno powiedzieć	3	33	35	28	284

Tabela 4. Czy budowa takiej bazy może stworzyć zagrożenie atakiem powietrznym, raketowym innego państwa (np. Rosji) na terytorium Polski czy też nie? 1 - Może stworzyć takie zagrożenie; 2 - Nie stworzy takiego zagrożenia

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	27	17	1136
Płeć				
Mężczyźni	54	35	11	538
Kobiety	59	20	21	598
Wiek				
18-24 lata	51	33	16	166
25-34	50	35	14	215
35-44	61	30	9	165
45-54	59	26	15	216
55-64	63	22	15	179
65 lat i więcej	55	15	29	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	59	21	21	431
Miasto do 20 tys.	54	29	17	150
20-100 tys.	58	31	11	217
101-500 tys.	54	30	16	177
501 tys. i więcej mieszk.	54	33	13	161
Wykształcenie				
Podstawowe	58	17	25	306
Zasadnicze zawodowe	54	31	16	294
Średnie	56	30	14	381
Wyższe	58	32	10	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	54	37	9	107
Prac. umysł. niż. szczebla	65	23	13	88
Pracownicy fiz.- umysł.	58	30	12	86
Robotnicy wykwalifikowani	54	32	14	118
Robotnicy niewykwalifik.	53	21	26	49
Rolnicy	58	29	13	60
Pracujący na własny rach.	32	52	16	39
Bierni zawodowo				
Renciści	49	31	19	72
Emeryci	61	15	23	273
Uczniowie i studenci	53	34	13	81
Bezrobotni	58	30	12	99
Gospodynie domowe i inni	60	18	22	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	57	30	14	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	55	31	13	105
sekt. pryw. poza rolnict.	53	34	13	213
prywatnym gosp. rolnym	56	28	16	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	65	24	10	64
301-500	57	31	13	117
501-900	59	25	16	232
901-1200	69	23	8	141
Powyżej 1200 zł	54	35	12	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	25	16	243
Średnie	61	22	17	496
Dobre	49	34	16	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	61	16	22	61
Raz w tygodniu	57	26	17	592
1-2 razy w miesiącu	60	22	18	174
Kilka razy w roku	53	33	14	204
W ogóle nie uczestniczy	53	36	11	104
Poglądy polityczne				
Lewica	62	31	7	171
Centrum	57	30	14	266
Prawica	58	30	11	415
Trudno powiedzieć	50	17	33	284

Tabela 5. Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?

(%)

	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	73	5	1137
Płeć				
Mężczyźni	30	65	4	539
Kobiety	15	80	5	598
Wiek				
18-24 lata	29	65	6	166
25-34	32	64	4	215
35-44	21	74	4	165
45-54	21	77	3	217
55-64	19	76	5	179
65 lat i więcej	11	82	6	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	77	6	432
Miasto do 20 tys.	21	74	5	150
20-100 tys.	22	75	3	217
101-500 tys.	28	68	4	177
501 tys. i więcej mieszk.	29	65	6	161
Wykształcenie				
Podstawowe	16	77	6	306
Zasadnicze zawodowe	21	75	4	294
Średnie	26	70	4	382
Wyższe	26	69	5	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	64	3	107
Prac. umysł. niż. szczebla	27	72	1	88
Pracownicy fiz. - umysł.	28	71	2	86
Robotnicy wykwalifikowani	26	68	5	118
Robotnicy niewykwalifik.	17	74	8	49
Rolnicy	19	79	3	60
Pracujący na własny rach.	28	69	3	39
Bierni zawodowo				
Renciści	22	69	9	72
Emeryci	12	83	5	274
Uczniowie i studenci	33	56	11	81
Bezrobotni	23	71	5	99
Gospodynie domowe i inni	14	83	3	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	68	4	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	26	69	5	105
sekt. pryw. poza rolnict.	30	66	3	213
prywatnym gosp. rolnym	20	78	3	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	16	81	3	64
301-500	12	84	4	118
501-900	24	73	3	232
901-1200	19	80	1	141
Powyżej 1200 zł	31	65	4	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	79	5	244
Średnie	19	76	5	496
Dobre	29	66	5	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	16	77	6	61
Raz w tygodniu	22	72	6	592
1-2 razy w miesiącu	24	73	3	174
Kilka razy w roku	23	72	5	205
W ogóle nie uczestniczy	19	79	2	104
Poglądy polityczne				
Lewica	24	75	0	172
Centrum	24	72	4	266
Prawica	27	70	3	415
Trudno powiedzieć	13	77	10	284

Tabela 6. Stosunek do udziału polskich żołnierzy w różnego rodzaju misjach za granicą w rejonach konfliktów (organizowanych przez ONZ, NATO lub UE)

(%)

	Poparcie bezwzględne	Poparcie selektywne	Brak poparcia	Stanowisko niejednoznaczne	Liczba osób
Ogółem	13	20	29	38	1137
Płeć					
Mężczyźni	18	19	22	42	539
Kobiety	10	21	35	35	598
Wiek					
18-24 lata	16	25	23	36	166
25-34	20	19	16	44	215
35-44	13	18	30	39	165
45-54	11	23	29	37	217
55-64	9	25	30	36	179
65 lat i więcej	11	10	43	36	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	24	36	32	432
Miasto do 20 tys.	11	18	32	39	150
20-100 tys.	14	21	30	36	217
101-500 tys.	20	14	19	48	177
501 tys.i więcej mieszk.	21	18	13	48	161
Wykształcenie					
Podstawowe	10	17	40	34	306
Zasadnicze zawodowe	12	20	30	38	294
Średnie	16	20	24	40	382
Wyższe	18	26	14	43	155
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	23	28	8	41	107
Prac.umysł.niż.szczebla	11	18	27	45	88
Pracownicy fiz.- umysł.	21	20	16	43	86
Robotnicy wykwalifikowani	19	17	18	46	118
Robotnicy niewykwalifik.	12	20	38	30	49
Rolnicy	5	30	31	34	60
Pracujący na własny rach.	12	22	16	49	39
Bierni zawodowo					
Renciści	7	25	30	37	72
Emeryci	10	15	40	35	274
Uczniowie i studenci	22	27	22	29	81
Bezrobotni	7	12	38	42	99
Gospodynie domowe i inni	11	20	44	24	63
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	19	25	17	39	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	21	13	16	50	105
sekt. pryw. poza rolnict.	16	22	19	43	213
prywatnym gosp. rolnym	5	32	28	34	58
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	6	33	32	29	64
301-500	5	18	33	45	118
501-900	12	20	34	34	232
901-1200	14	21	25	40	141
Powyżej 1200 zł	24	24	19	34	126
Ocena własnych war. mater.					
Złe	7	20	38	36	244
Średnie	12	18	30	39	496
Dobre	20	22	21	38	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	12	38	39	61
Raz w tygodniu	12	21	30	37	592
1-2 razy w miesiącu	11	29	26	33	174
Kilka razy w roku	18	17	23	43	205
W ogóle nie uczestniczy	16	10	31	44	104
Poglądy polityczne					
Lewica	13	20	25	42	172
Centrum	13	24	29	35	266
Prawica	19	20	25	37	415
Trudno powiedzieć	7	17	36	41	284